

вийтъ инструментъ въ достатъчно количество, прѣставляващъ немалко затруднения. Людътъ си копаяхъ трапчини една частъ съ дръчетата отъ катранилицитѣ, друга частъ съ рѣцѣ. За очистването на еспланадата, лозяни тъ кютоци изривахъ съ рѣцѣ. По поводъ на недостатъкъ на шандови инструменти прѣдъ видъ на извѣредната важностъ въ настоящата борба на фортификационното приготвяване на полето на сражението, позволявамъ си да искажъ нѣколко забѣлѣжки. Тѣхната частъ, която бѣше въ распалено дѣло, по многото са лишава отъ шандови инструменти. Нашите солдатинъ, како прѣстъпва по трудно проходимата, закрита мѣстностъ, особено въ горѣщата, най-напрѣдъ отъ всичко облегчава себе си, хвърля инструмента си, послѣ шинелътъ и най-послѣ торбата съ сухаритѣ. По това една частъ като достигне пункта, на който трѣба да са спрѣ нѣма възможността да закрие себе си отъ губителнитѣ огнь на неприятелътъ, което постоянно са правеще съ походата: 1) въ американската война, 2) въ кръзвавъто четири годишно карлишко клание и 3) сега е прието за правило отъ турцитѣ. Прѣдъ видъ на това щѣше да бѫде повече цѣлесъобразно: или да са прѣвозватъ инструментитѣ слѣдъ атакующитѣ или да са иматъ при полковетѣ особенни команди, на обязанността на които да са възложи и укрѣпленето на отнетитѣ отъ неприятелътъ позиции. Не бива да не припомня тѣй сѫщо и за недостатъчността на срѣдствата за устройството на полските укрѣпления, които са иматъ при отрядътъ. При сината на повече отъ 20,000 душъ въ отрядътъ на ваша свѣтлостъ (адресувано ки. Имеретинскому) са иматъ, и то само случайно, една команда сапери въ 35 человѣка съ единъ унтеръ-офицеръ и нито единъ инженеръ, безъ да глѣдаме на сѫществуването на инженерната академия, която ежегодно отпуска въ нашата армия десятини специалисти.... Неподлежи на сумнѣние за мене сега, че ако да би французската армия въ втория периодъ на войната 1870 год., при съвременното въоръжение на пѣхотата и относителната слабостъ, въ рѣшающъ смисълъ, на далнобойната артилерия, държала са би строго за системата на неожиданното стратегическо настѣпление (прѣимущество на пѣхътъ на сѫобщението напр.), съединено съ безусловната тактическа отбрана при помощта на полската фортификация, то войната свършила са бѣше по изгодно за французы“.....